

Minister Sprawiedliwości

Warszawa, dnia 28 lipca 2015 r.

DL-I-460⁴-3/15

dot. sygn. akt P 108/15

MNP: 150728-00575

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KAN C E L A R I A	
wpl. dnia	29. 07. 2015
L.dz.	L. zał.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z pismem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt P 108/15, do którego załączono postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt , zawierające m.in. w pkt 1 sentencji pytanie prawne w sprawie zbadania, czy § 1 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1476) w zw. z § 7 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu* (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) jest zgodny z art. 92 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 27 pkt 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.),

w zakresie ww. zakwestionowanych w rozporządzeń wydanych przez Ministra Sprawiedliwości, przedstawiam następujące stanowisko:

wnoszę o umorzenie postępowania.

UZASADNIENIE

I. Sąd Okręgowy Warszawa–Praga w Warszawie II Wydział Cywilny wskazanym wyżej postanowieniem przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne dotyczące m.in. zgodności określonych przepisów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z art. 92 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Pytanie prawne Sądu nie zawiera jednak uzasadnienia postawionego zarzutu, ani też powołania dowodów na jego poparcie.

Z treści pytania Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie wynika, iż zadane ono zostało w sprawie z powództwa o rozwód. W sprawie tej nie został rozpoznany wniosek kuratora o przyznanie wynagrodzenia.

W przedmiotowym pytaniu Sąd pytający nie wskazał jednak, jak odpowiedź Trybunału miałyby wpłynąć na rozstrzygnięcie wniosku kuratora o przyznanie mu wynagrodzenia.

II. Odnosząc się do pytania prawnego Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie, należy mieć na względzie treść art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, zgodnie z którym każdy sąd może przedstawić Trybunałowi pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

Stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, pytanie prawne powinno zawierać uzasadnienie postawionego zarzutu niezgodności

z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą kwestionowanego aktu normatywnego, z powołaniem dowodów na jego poparcie. Pytanie prawne powinno także wskazywać, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione, a ponadto wymienić organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawie, oraz oznaczenie sprawy.

Pytanie prawne, z którym wystąpił Sąd Okręgowy Warszawa–Praga w Warszawie, nie zawiera uzasadnienia postawionego zarzutu niezgodności z Konstytucją. W pytaniu tym nie wskazano też, w jakim zakresie odpowiedź na nie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione.

Tym samym pytanie Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie nie spełnia niezbędnych wymagań określonych w cytowanych przepisach ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Brak uzasadnienia pytania prawnego uniemożliwia Ministrowi Sprawiedliwości odniesienie się do postawionego w nim zarzutu niekonstytucyjności.

Należy podnieść, że w uzasadnieniu postanowienia z dnia 26 lipca 2012 r., sygn. P 17/12, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że *art. 32 ust. 3 ustawy o TK przewiduje, że sąd zwracający się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego zobowiązany jest do wskazania, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione, czyli wykazania przesłanki funkcjonalnej pytania prawnego. Na sądzie stawiającym pytanie prawne ciąży tym samym powinność stosownego do charakteru sprawy odrębnego wskazania, w jaki sposób zmieniłoby się rozstrzygnięcie sądu w zawisłej przed nim sprawie, gdyby określony przepis prawny utracił moc obowiązującą wskutek orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o jego niezgodności z Konstytucją. W orzecznictwie Trybunału podkreśla się, że wymaganie określone w art. 32 ust. 3 ustawy o TK ma charakter bezwzględnie wiążący (zob. postanowienie TK z 27 marca 2009 r., sygn. P 10/09, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 40 oraz wyrok z 7 listopada 2005 r., sygn.*

P 20/04, OTK ZU nr 10/A/2005, poz. 111). Zarazem Trybunał Konstytucyjny, jako organ działający na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji), ma kompetencję w zakresie oceny, czy sąd prawidłowo wykazał spełnienie przesłanki funkcjonalnej pytania prawnego (zob. postanowienie TK z 20 listopada 2008 r., sygn. P 18/08, OTK ZU nr 9/A/2008, poz. 168). W razie niespełnienia tej przesłanki postępowanie ulega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Zauważyć też należy, że w przywołanym wyżej postanowieniu Trybunał Konstytucyjny podkreśla, iż art. 193 Konstytucji wyklucza możliwość inicjowania przez organy sądowe abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności (...). Na gruncie obowiązującej Konstytucji pytanie prawne nie może abstrahować od sprawy, w związku z którą jest przedstawiane, i być traktowane przez sąd tylko jako „okazja” do zainicjowania postępowania przed Trybunałem. Tym bardziej, że przedstawienie pytania prawnego wstrzymuje rozpatrzenie indywidualnej sprawy, z którą do sądu zwróciła się jednostka. Z uwagi na jej prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji), pytania prawne powinny być przedstawiane tylko wtedy, gdy od odpowiedzi na nie zależy rozstrzygnięcie sprawy zawisłej przed sądem. A zatem sądy powinny korzystać z tej kompetencji roztropnie, po dokładnym przeanalizowaniu przesłanek dopuszczalności pytania prawnego oraz problemu konstytucyjnego. W przeciwnym razie przedstawianie pytań prawnych może faktycznie wypaczać cel, jakiemu służy ten tryb wszczęcia konkretnej kontroli norm przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Dodatkowo należy podnieść, że postanowieniem z dnia 9 grudnia 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. P 34/14, Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, umorzył postępowanie. W sprawie tej Trybunał stwierdził, że nie sposób było z uzasadnień pytań prawnych sądu wyprowadzić ani konkretnej argumentacji, która stanowiłaby uzasadnienie skorelowane z zaskarżonymi przepisami ustawy, ani argumentów, które mogłyby uzasadniać przesłankę funkcjonalną. Dlatego też postępowanie w ww. sprawie zostało umorzone ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Przedstawiona wykładnia tym bardziej ma zastosowanie do niniejszej sprawy, w której pytanie prawne nie zawiera uzasadnienia postawionych zarzutów.

Biorąc powyższe pod uwagę, postępowanie w niniejszej sprawie winno ulec umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, o co wnoszę.

*** upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Monika Zbrojevska
dr hab. Monika Zbrojevska
PODSEKRETARZ STANU

W załączeniu:
– trzy odpisy niniejszego pisma.